

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Enjiri n'Obwakabaka:Eby'okusomako

Eby'okuwandiika —

EKIBIINA #1:

- I. Enyanjula y'essomo.
- II. Enjiri:
 - A. Okutandika kw'Enjiri.
 - B. Amakkati g'Enjiri.
 - C. Enkomerero y'Enjiri.

EKIBIINA #2:

- II. Enjiri:
 - C. Enkomerero y'Enjiri (okwongerako).

EKIBIINA #3:

- III. Obwakabaka bwa Katonda:
 - A. Enyanjula eri Obwakabaka bwa Katonda
 - B. Kyetaagisa okugamba "bwa Katonda".
 - C. Okugerageranya Obwakabaka Obubiri.
 - D. Yesu n'Obwakabaka bwa Katonda.
 - E. Obwakabaka bwa Katonda Kyeki?
 - F. Obwakabaka bwa Katonda bwa Ddi?
 - G. Obwakabaka bwa Katonda n'Enjiri.

EKIBIINA #4:

- III. Obwakabaka bwa Katonda:
 - G. Obwakabaka bwa Katonda n'Enjiri (okweyongerayo).

EKIBIINA #5:

- III. Obwakabaka bwa Katonda:
 - G. Obwakabaka bwa Katonda n'Enjiri).
- Ekigezo.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Enjiri n'Obwakabaka bwa Katonda: Ekigezo

Obubonero 20 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

Eby'okuwandiika

- 1) Wandika ku mazima okuba nti Yesu yafa nga atuukiridde olw'okusitulawo ekirowoozo ekigamba nti, Yafa nga sadaaka mu kifo kyaffe (emp. 161,162).
- 2) Wagira amazima g'okuzuukira nga owa ensonga ez'enjawulo eziraga oba ezikakasa (emp. 163, 164)
- 3) Kozesa ensonga taano (ng'ojuliza mu Byawandiikibwa) okunyonyola ebigendererwa n'amakulu g'okulinya mu ggulu (olup. 167).
- 4) Kozesa ensonga musanvu (tewali kujuliza byawandiikibwa kwetaagisa) okugerageranya obwakabaka bwa Katonda n'obwakabaka bwa Sitani (emp. 172, 173).
- 5) Obwakabaka bwa Katonda kyeki (emp. 173-175)?
- 6) Laga engeri obwakabaka bwa Katonda gye buyigiriza nga buwakanya enjigiriza y'okukulakulana okukyaamu (olup. 185).

Obubonero 10 Bwoyinza Okufuna mu Bibuuzo Bino

- 1) Nyonyola engeri Yesu gyalabika okuba nga "malayika wa Mukama". Kozesa ekyawandiikibwa kimu (olup. 159).
- 2) Laga engeri Katonda gy'ajja ku nsi mu mubiri bwe kikwaatagana n'okubuulira enjiri mu mawanga (olup. 160).
- 3) Yogera ku bigendererwa by'okuzuukira (olup. 165).
- 4) Yogera ku bigendererwa bibiri eby'okudda kwa Yesu (olup. 169).
- 5) Obwakabaka bwa Katonda bujja ddi? Kozesa Ebyawandiikibwa (olup. 175).
- 6) Ebisumuluzo by'obwakabaka bye biluwa (olup.178)?
- 7) Nyonyola ensonga lwaki abantu aba maanyi be baliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (uk. 179).
- 8) Eky'okuddamu nga obwakabaka obw'omu ggulu busembedde ki? Juliza Ekyawandiikibwa kimu (olup. 180).
- 9) Kozesa Ekyawandiikibwa kimu okulaga ani mukulu mu bwakabaka bwa Katonda (olup. 181,182).
- 10) Kozesa ekyawandiikibwa kimu okulaga obwakabaka bwa Katonda gye bukwaataganamu ne sadaaka (olup. 182).
- 11) Kozesa Ekyawandiikibwa kimu okulaga enjigiriza y'obwakabaka bwa Katonda (olup. 186).
- 12) Juliza ekyawandiikibwa kimu ekiraga enjigiriza y'obwakabaka bwa Katonda okubeera nti tekkiriziganya na kuba nti obwakabaka bwa Katonda bujja kuba nga bwa ku nsi (olup. 187, 188).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

I. Enyanjula y'essomo.

Eby'okuwandiika —

Enyanjula eri Enjiri:

Ekigambo "Enjiri" kikiikirira ekitundu kigazi nyo eky'okukkiriza kw'Obukristaayo. Okusookera ddala kitegeeza "amawulire amalungi" Oba "amawulire agasanyusa". Mu Ndagaano Empya, ekigambo enjiri kitegeeza "okulangirira, okubuulira, oba okutegeeza amawulire amalungi ag'obulokozi okuyita mu Yesu Kristo".

Song'ate, okugattako ku kikulwa kino eky'enjiri, waliwo ebintu ebirala bibiri ebyeyongeramu. Omutume Paulo atuyamba okutegeera entegeka z'enjiri zino ez'emirundi esatu mu. I Bas. 1:5:

Enjiri Ebuulirwa - Enjiri yaffe yajja gyemuli si mu bigambo byokka."

Obubaka bw'Enjiri - naye n'amaanyi n'OmwoyoOomutukuvu, n'okulumirizibwa ennyo."

Okutambulira mu mpisa nga Enjiri gy'obuulira bweri - "kubanga mumanyi engeri gyetwaberamu nammwe ku lwammwe."

Enjiri Ebuulirwa

Enjiri ebuulirwa kwe kwogera oba okulangirira enjiri. Kristo akiikirira obubaka n'ebiri mu mawulire amalungi agalangirirwa. Okulangirira enjiri kigambo kya bwa Katonda ekiraga ekigendererwa kya Katonda n'okuyita abo abakiwulira okubeerako kye bakola. Okubuulira ebigambo bya mazima bino ebikwaata ku Yesu bye birowoozebwa okuba ekitundu ky'okubuulira enjiri.

Essomo lino likulaga okuyiga okugenda ebuziba okw'ebibuulirwa mu njiri: Okujja kwa Kristo mu mubiri, Okufa Kwe, Okuzuukira, Okulinnya Kwe mu ggulu, n'Okudda Kwe.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

Obubaka bw'Enjiri

Waliwo ekitundu ky'enjiri ekya maanyi ate nga kirina obubaka. Omutume Paulo agamba nti enjiri yajja "n'amaanyi, n'Omwoyo Omutukuvu wamu n'okulumiriza okunene". Obubaka obwa maanyi gano agali mu njiri gassukka ku bigambo ebyogerwa oba enjigiriza z'ebya Katonda. Mu kulangirira obubaka, Katonda awaguza okutuuka ku muntu n'okubikkulirwa okukyuusa emitima gy'abo abakufuna (Iba Bar 1:15-17). Mu kubuulira enjiri, amaanyi ga Katonda (agazuukiza Yesu mu bafu (Iba Bar 1:4, I Kol. 15:4)) galabisibwa okuleeta obulokozi. Amaanyi gano gayinza okulabisibwa munda olw'okukyuusa emitima gya bantu, oba ebweru olw'okukola obubonerero bwa maanyi ga Katonda n'ebyewuunyo.

Amaanyi ag'ebyewuunyo gano galeteera okukkiriza kw'obukristaayo okweyongerayo okussukka ku njigiriza z'enzikiriza okutuuka ku kikolwa ekirabikako. Ekikolwa kino nga kiri wakati we bye tumanyi ku Yesu Kristo, nga bigobererwa enkolagana eyeyongerayo ne Yesu mu bulamu bw'omukkiriza.

Okweyisa nga Enjiri gyobuulira

Ekitundu eky'okusatu eky'enjiri ky'ekyo ekivaamu omuntu bwakkiriza enjiri emubuuliddwa era nga akyuusiddwa amaanyi g'obubaka bw'enjiri. Bwosisinkana Yesu Kristo wabaawo okukyuusibwa, ekiviiramu obulamu bw'omuntu okubeera nga bulijjo bulaga ki enjiri kyeri.

Paulo yajjula okubikkulirwa kwa Yesu (Bik 9:22,26; I Kol. 9:5) nekiba nti ebikolwa bye n'empisa ze byafuuka ebigambo by'enjiri eyo yenyini. Paulo oluvanyuma nagerageranya obulamu bw'omubaka eri amazima ga maanyi g'enjiri eya maanyi ekkirizibwa. Enjiri nelabisibwa si mu bigambo byabwe byokka, naye ne mu bulamu bwabwe era.

Obulamu bwa Paulo bwatwaalibwa nnyo enjiri gyeyafuna (ekyava mu kosisinkana Yesu) natuuka okulaga eky'okulabirako ky'obulamu obwali bufanana n'ekyokulabirako kya Yesu Kristo Yenyini (I Bas. 1:6). N'olwekyo obulamu bw'omubaka w'enjiri bufuuka ekitundu ekifanana ng'enjiri ebuulirwa.

N'olwekyo enjiri yonna eyinza okutegeerwa okuva mu ntegeka y'emirundi gino esatu: Enjiri ebuulirwa, obubaka bw'enjiri, n'omubaka okuba nga yeyisa ng'enjiri gyabuulira bweri.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

A. Mu Ssomo Lino Tujja Kuyiga Ensonga Ezibuulirwa mu Njiri.

Eby'okuwandiika —

1. Okuzaalibwa kwa Yesu (okujja kwe mu mubiri).
2. Okufa kwa Yesu.
3. Okugulumizibwa kwa Yesu (kulimu okuzuukira, okulinya mu ggulu, okubeera Kwe mu ggulu, n'okudda kwa Kristo).
4. Ebikulu ebibuulirwa mu njiri:
 - a. Katonda yazaalibwa mu nsi era nabeerawo nga omuntu.
 - b. Yafa ku musalaba okusobola okulokola omuntu.
 - c. Yazuukira mu bafu era nalinya mu ggulu. Kati atudde ku mukono ogwa ddyo ogwa Katonda era alikomawo nate okulamula abalamu n'abafu.

B. Tujja Era Kuyiga ku Mutwe gw'Obwakabaka bwa Katonda (okuva wano kungsi oguyitibwa Obwakabaka Bwa Katonda OBK).

II. Enjiri.

A. Entandikwa y'enjiri.

1. Okuzaalibwa kwa Yesu (okujja kwe mu mubiri).
 - a. Ebyawandiikibwa mu Ndagaano Empya ebikwaata ku kujja kwa Yesu mu mubiri
 - 1) Mat 1;2; 4:1-17; 8:23-27; 13:53-57; 14:28-33; 16:13-20; 17:1-3; 21:1-11; 22:41-45.
 - 2) Mak 1:1-3; 1:21-24; 10:13-16.
 - 3) Luk 1;2; 3:23-27; 4:16-30; 7:18-34; 19:28-48.
 - 4) Yok 1:1-34; 3:25-36; 4:39-42; 5:17-24; 5:39-47; 6:48-69; 7:12-52; 8:1-20; 10; 11:1-26.
 - 5) Bik 10:34-39.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

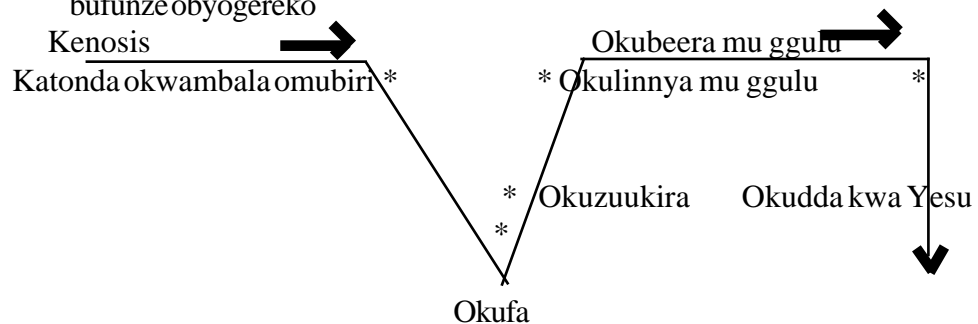
- 6) Bar 1:1-4
- 7) Baf 2:1-11
- 8) Bak 1:15-19
- 9) Beb 1:2:5:7-9
- 10) 1 Yok 1:1-4, 4:1-3
- 11) Kub 1

b. Bwetwogera ku kuzaalibwa kwa Yesu tulina okujukira nti Yesu Katonda.

- 1) N'olwekyo, tukozeza ekigambo "okujja kwa Yesu mu mubiri" kubanga mu kuzaalibwa kwa Yesu, Katonda afuuka omuntu.
- 2) Bwetwogera ku kujja kwa Katonda mu mubiri tulina okujukira nti Yesu okusobola okufuuka omuntu yali yetaaga okuwaayo emikisa gye gyeyalina mu ggulu (Baf 2:6,7). Enkola eyo eyitibwakenosis"

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Wekalirize olabeera oyige ekiri mu kifananyi ekidDako. Goberera entambulay'ebikolwa by'enjiri nga bwe binyonyoddwa mu kifananyi. Yanjula buli kigambo era mu bufunze obyogereko

ENJIRI N'OBWAKABAKA

c. Nga tetunalaba kuzaalibwa kwa Kristo tulaba nga Katonda ayambadde omubiri mu biddirira wansi:

Eby'okuwandiika —

1) Malayika wa Mukama. Bino birabika okuba endabika za Yesu nga ekikolwa kyenyini eky'okujja kwe mu mubiri tekinaba (laba Lub 6:11, 14; Yos 5:13-15; Kuv 23:20-22)

2) Obunnabbi (laba Isa 7:17).

d. Okuyonyola okujja Kwe mu mubiri

1) Yafuuka omubiri (Yok 1:14)

2) Yazaalibwa omukazi (Bag 4:4)

3) Yajja mu mubiri (1Yok 4:2)

4) Yalabisibwa mu mubiri (1 Tim 3:16)

5) Yakolebwa mu kifananyi kyaffe (Bar 8:3; Beb 2:14).

6) Yalina omubiri (Beb 10:5, 10: 1 Yok 1:1-3).

7) Yafa mu mubiri (1 Peet 3:18; 4:1)

e. Ebigendererwa by'okujja Kwe mu mubiri.

1) Okulaga Kitaffe (Yok 14:8-11)

2) Okukola okwagala kwa Katonda (Beb 10:5-9).

3) Okutuukiriza obunnabbi (Lk 4:17-21)

4) Okufa olw'ebibi byaffe (1 Peet 3:18)

5) Okutuukiriza obutuukirivu bwonna (Mat 3:15)

6) Okutabaganya ensi (2 Kol 5:18-2)

7) Okufuuka kabona waffe asinga obukulu (Beb 7:24-28).

8) Okufuuka eky'okulabirako kyaffe (1 Peet 2:21-23)

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

- f. Omugaso gwa Katonda okwambala omubiri.
 - 1) Obukakafu obulaga Kristo nti Katonda (Bar 9:3-5).
 - 2) Okukasa okuzuukira (Bik 2:24-32).
 - 3) Nga ekigezo kya bakkiriza (1Yok 4:1-6).
2. Okuwumbawumbako kwa Katonda okwambala omubiri.
 - a. Katonda okwambala omubiri kitundukikulu mu njiri. Katonda yekka yayinza okutusonyiwa. Katonda yekka yayinza okutufiirira.
 - b. Mu njigiriza ya Katonda okwambala omubiri tuyinza okulaba nti Yesu ali ebintu bibiri:
 - 1) Mwana wa Katonda. Katonda Yenyini.
 - 2) Mwana wa muntu. Muntu Yenyini.
 - c. Amannya galaga Katonda okwambala omubiri.
 - 1) Endagaano Enkadde-Isa 7:14 Elinnya Emanweri litegeeza "Katonda ali naffe".
 - 2) Endagaano Empya-Mat 1:21 Elinnya Yesu litegeeza "Katonda alokola".
 - d. Katonda okwambala omubiri n'okubuulira enjiri mu mawanga gonna.
 - 1) Katonda Yenyini yayagala okutufanana. Yayagala okufuuka omu kuffe era n'okubeera naffe.
 - 2) Omuminsani alina okutwaala eky'okulabirako kino. Alina okuba nga ayagala era ng'akkiriza okufanana abantu n'obuwangwa bwabwe. Alina okuba ng'ayagala era ng'akkiriza akuba n'abantu.

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Katonda okwambala omubiri kiraga eky'okulabirako ekya maanyi ffe kyetulina okugoberera tube nga tutuukirira abantu baffe okubabuulira enjiri. Kiki ekituziyiza okugoberera enkola ya baibuli eno? Mukyogereko era muwangane obujulizi.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

B. Enkulungo (Omutima) gw'Enjiri.

Eby'okuwandiika —

1. Okufa kwa Yesu (omusalaba). Yiga ebyawandiikibwa by'Endagaano Empya ebiddako ebikwaata ku musalaba:
 - a. Mat 20:28; 26:27.
 - b. Mak 14:15.
 - c. Luk 9:30,31; 22; 23.
 - d. Yok 1:29; 3:16,17; 10:11-15; 18; 19.
 - e. Bar 3:21-26; 5:8,9; 6:10; 8:31-34.
 - f. 1Kol 5:7.
 - g. Bag 3:13,14.
 - h. Baf 2:8.
 - i. Bak 2:13-15.
 - j. Beb 2:14-17; 7:23-28; 10:1-22.
2. Okufa kwa Yesu (omusalaba) y'enkola Katonda gye yakozesa okutulokola.
 - a. Yesu yajja atuukiridde (teyalina kibi). N'olwekyo, yafa nga sadaaka (1Yok 1:9).
 - 1) Sadaaka teddibwamu (Bar 6:10).
 - 2) Yesu ye sadaaka (Beb 7:27).
 - 3) Yesu ye kabona era sadaaka. Musaayi gwe gwenyini (Beb 9:12).
 - 4) Ye sadaaka etaliiko bulema (1Peet 1:19).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

b. Yesu yafa nga atuukiridde (teyalina kibi). N'olwekyo, yafa mu kifo kyaffe. Yatugula bwe yafa (Bik 20:28; Bak 2:13-15; 1Peet 2:22-24; 1Yok 2:1,2).

1) Yatwaala okubonerezebwa kwaffe (Isa 53).

2) Yesu yewaayo (Mak 10:45).

3) Waaliwo omuwendo (1 Kol 6:20).

4) Yafa mu kifo kyaffe (2 Kol 5:21).

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Oba nga ebintu bino byonna ku Yesu bituufu, lwaki tetweyongerera nyo okufuba okumugoberera? Kiki ekisigaza emabega?

C. Enkomerero y'Enjiri.

1. Okugulumizibwa kwa Yesu (okuzuukira, okulinyira mu ggulu, okubeera mu ggulu, n'okudda kwa Kristo). Soma era oyige okuva mu byawandiikibwa by'Endagaano Empya ebiddako ebikwaata ku kugulumizibwa kwa Yesu:

a. Zab 2:7-12; 16:11; 45:1-17; 110:1.

b. Isa 9:7.

c. Yer 23:5,6.

d. Mat 26:64; 28:1-20.

e. Mak 16.

f. Luk 1:32,33; 24.

g. Yok 2:19-22; 3:12-15; 6:60-63; 10:17,18; 11:25,26; 17:1-5; 18:36,37; 20:21.

h. Bik 1:1-11,22; 2:22-32; 3:15; 4:2; 4:33; 5:30,31; 7:56; 13:30-37; 17:16-32.

i. Bar 1:1-4; 8:34.

j. 1Kol 15:1-28.

k. Bef 1:19-22; 4:7-10.

l. Baf 2:9-1

m. Bak 2:15.

n. 1Tim 3:16.

o. Beb 1:3-14; 2:9; 4:14; 7:23-26; 8:1; 9:24; 10:12,13; 12:2

p. 1Peet 3:21,22.

q. Kub 5:6.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika —

2. Okuzuukira.

- a. Omugaso gw'okuzuukira (laba 1Kol 15:12-19).
- b. Okulaga okuzuukira.
 - 1) Mu Zabbuli (Zab 16:10,11; Bik 13:34,35).
 - 2) Mu bannabbi (Isa 53:10-12; 1Kol 15:4).
 - 3) Mu bigambo bya Yesu (Mak 9:9,10; Yok 2:19-22).
 - 4) Mu kubuulira kwa batume (Bik 2:32; 3:15).
- c. Ekireeta okuzuukira.
 - 1) Maanyi ga Katonda (Bik 2:24).
 - 2) Maanyi ga Kristo (Yok 10:18).
 - 3) Maanyi ga Mwoyo (Bar 8:11).
- d. Ekiraga/obukakafu bw'okuzuukira.
 - 1) Entana enkalu (Yok 20:1-9).
 - 2) Okutegeeza kwa bamalayika (Mat 28:5-7).
 - 3) Okutegeeza (okuyita mu bikolwa byabwe) kwa balabe be (Mat 28:11-15).
 - 4) Bingi ebirala ebikakasa (Bik 1:3; Yok 20:20,27).
 - 5) Olunaku lwa Sande okufuuka olunaku lwa Mukama (Yok 20:1,19; 1Kol 16:2).
 - 6) Okutegeeza n'okubulira kwa batume (Bik 2:22-32; 4:33).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

Ebibuuzo Musanvu Ebiwa Obukakafu bw'Okuzuukira:

- 1) Oyinza kunyonyola otya okukyuuka okunene mu bayigirizwa?**

Baali batidde. Baali babuusabuusa. Baali bekwese. Bali baweddemu amaanyi. Amangu ago ne bafuna obuvumu. Baamatira. Baafuluma mu nguudo okubuulira enjiri. Baddamu amaanyi. **Okusooka Oluvanyuma**

Okutya	Obuvumu
Kubuusabuusa	Kumatira
Kwekweka	Kubuulira mu Lwatu
Kuggwamu maanyi	Kuddamu maanyi

- 2) Oyinza kunyonyola otya okunyiikira okujulira abayigirizwa kwe balina?**

Bonna balina obujulizi bwe bumu. Singa yali ntegeka mbi ey'ekyaama tekyandisobose eri abantu ebikumi okuba n'olugero olufanana, kigambo ku kigambo.

- 3) Abayigirizwa okuba nga bali bewaddeyo okufa nga bajulira okuzuukira oyinza kukinyonyola otya?**

Okujjako okutegeerera ddala amazima ago kye kyaali kisobola okuzaala obuvumu obw'engeri eyo.

- 4) Okujulira mu byafaayo oyinza kukunyonyola otya (1Kol 15:6)?**

- 5) Oyinza kunyonyola otya nti abalabe b'enjiri tebaliyinza kukakasiza ddala bulungi nti okuzuukira kwaali kukyaamu?**

Kubanga tebasanga mulambo.

- 6) Obusobozi obw'okujulira oyinza kubunyonyola otya?**

Abantu bawulira obujulizi era nebabugaayagaayamu ne bakkiriza obusobozi obwo kujulira n'obujulizi bwabwe.

- 7) Oyinza kunyonyola otya okukula okwa mangu ennyo okwaliwo mu myaka 300 egy'Obukristaayo egyasooka?**

Eky'okuddamu kyokka ekisoboka eri ebibuuzo ebyo omusanvu kiri nti Yesu Kristo ddala yazuukira okuva mu bafu.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

e. Engeri y'okuzuukira.

- 1) Mu mubiri (Yok 20:27; Luk 24:39-43).
- 2) Omubiri gw'omwoyo (Luk 24:31,36; Yok 20:19; 1Kol 15:44).
- 3) Kwa kyaama (Luk 24:16; Mak 16:12; Yok 20:14).

f. Ebigendererwa by'okuzuukira.

- 1) Okutuukiriza ebyawandiikibwa (Luk 24:45,46).
- 2) Okusonyiwa ebibi (1Kol 15:17).
- 3) Okutukuza omwonoonyi (Bar 4:25; 8:34).
- 4) Okuleeta esuubi (1Kol 15:18,19).
- 5) Okukkiriza okufuuka okwa mazima (1Kol 15:14-17).
- 6) Okukakasa nti Yesu ye Mwana (Zab 2:7; Bar 1:4).
- 7) Okukasa nti Yesu Katonda (Yok 20:26-29).
- 8) Okukakasa nti Yesu ye Mukama (Bik 2: 24,29,34).
- 9) Okumenya amaanyi g'okufa (Bik 2:24; I Kol. 15: 20, 22, 54).
- 10) Okutuuza Yesu ku ntebe ya Daudi (Bik 2:30-32).
- 11) Okukakasa okugulumizibwa kwa Yesu (Bik 4:10,11; Baf 2:9,10).
- 12) Okukakasa Omusango ogujja (Bik 17:31).
- 13) Okuteeka envumbo ku kuzuukira kw'omukkiriza (Bik 26:23; 1Kol 15:20,23).

Eby'okuwandiika —

ENJIRI N'OBWAKABAKA

g. Yesu engeri gyalabikamu oluvanyuma lw'okuzuukira. Tunula era oyige ebiri mu kifananyi ekiddako wansi:

Eby'okuwandiika

Ekyabaawo	Ekiseera	Matayo	Makko	Luka	Yokaana	Bik	IKol
Entaana enjereere wabweeru wa Yerusaleemi	Sande ku Makya	28:1-10	16:1-8	24:1-12	20:1-9		
Entaana enjereere Malyamu Magudalena	Sande ku Makya		16:9-11		20:11-18		
Abatambuze babiri Ku luguudo olugenda e Maawu	Sande mu Tuntu			24:13-32			
Petero mu Yerusaleemi	Ku Sande			24:34			15:5
Abayigirizwa 10 mu kisenge ekya waggulu	Sande Ekiro			24:36-43	20:19-25		
Abayigirizwa mu kisenge ekya waggulu	Nga wayiseewo wiiki emu		16:14		20:26-31		
Abayigirizwa 7 ku nyanja e Galiraaya	Nga wayiseewo wiiki emu				21:1-23		
Abayigirizwa 11 ku lusozi mu Galiraaya	Nga wayiseewo akaseera	28:16-20					
Bali e 500	Nga wayiseewo akaseera					15:6	
Yakobo	Oluvanyuma						15:7
Okulinnya mu ggulu: Olusozi Zeyituuni	Ennaku 40 oluvanyuma lw'okuzuukira		16:19	24:50-53		1:3-8	
Paulo	Nga wayiseewo akaseera				9:1-6	15:8	

ENJIRI N'OBWAKABAKA

3. Okulinnya mu ggulu.

a. Ebilaga okulinnya mu ggulu.

- 1) Obunnabbi (Zab 68:18; Bef 4:8-10; Zab 24).
- 2) Ebigambo bya Kristo (Luk 9:51; Yok 20:17; Yok 6:62).

b. Ekyabaawo kyenyini.

- 1) Ennaku 40 oluvanyuma lw'okuzuukira (Luk 24:48-51; Bik 1:1-12).
- 2) Okujuliza ekyabaawo (Bik 1:22; Bef 4:8-10).

c. Ebigedererwa n'amakulu g'okulinnya mu ggulu.

- 1) Omwoyo asobole okujja (Yok 16:7).
- 2) Okufuna ekitiibwa n'entendo (Beb 2:9).
- 3) Okufuga ku ntebe ya Daudi (Bik 2:29-36).
- 4) Okutuula ku mukono agwa ddyo ogwa Kitaawe (Bef 1:20; Beb 1:3).
- 5) Okusobola okwegayirira ku lwa bakkiriza (Bar 8:34; Beb 7:25).
- 6) Okuteekerateekera abantu be ekifo (Yok 14:2).
- 7) Okuweereza nga Kabona (Beb 4:14-16; 8:1,2).
- 8) Okufuga mu buwanguzi (1Kol 15:24-28).
- 9) Okulaga obukulu bw'obuwanguzi Bwe (Bef 4:8).
- 10) Okuwa abantu ebirabo (Bef 4:8).
- 11) Okulaga obukulu bw'okugulumizibwa Kwe (Bik 5:31; Baf 2:9).
- 12) Okuzuukiza abakkiriza wamu Naye (Bak 3:1-3; Bef 2:6).
- 13) Okulaga okudda Kwe (Bik 1:11).

Eby'okuwandiika —

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

4. Okubeera mu ggulu (Kristo ali mu ggulu).
 - a. Mu kiseera kino, Yesu ali mu ggulu (1Peet 3:22; Bef 1:20; Bik 7:56; Kub 5:6-10).
 - b. Engeri Gyalimu "atudde ku mukono agwa ddyo ogwa Katonda."
 - 1) Okutuula—ku ntebe (Kub 3:21).
 - 2) Omukono ogwa ddyo—Okubeera ne Katonda (Yok 1:1).
 - 3) Ogwa Katonda—obutayawulwa (Kub 22:3, wano waliwo entebe emu yokka).
 - a) Kiri nga obutategeera busatu bwa Katonda mu magezi ag'obuntu : (Katonda Kitaffe, Omwana n'Omwoyo Omutukuvu) bya njawulo naye tebyawukanye.
 - b) Nekiba nti, mu Yok 1:1 Baibuli esobola okugamba nti yali ne Katonda ERA nti yali Katonda.
 - c. Amakulu g'okubeera mu ggulu.
 - 1) Ekitiibwa n'ettendo (Beb 2:9).
 - 2) Essanyu (Zab 16:11).
 - 3) Obwakabaka bwa Kristo (Bef 1:20-23; 1Kol 15:23-25).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika —

5. Okudda kwa Kristo.

- a. Obanga okugulumizibwa kwa Kristo y'enkomerero y'enjiri, kitegeeza okudda kwa Kristo y'enkomerero y'enkomerero.
- b. Okudda kwa Kristo kunyonyolwa nga olunaku lwa:
 - 1) Mukama (1 Bas 5:2).
 - 2) Mukama Yesu (1 Kol 5:5).
 - 3) Katonda (2 Peet 3:12).
 - 4) Olunaku luli (2 Bas 1:10).
 - 5) Olunaku olw'enkomerero (Yok 12:48).
- c. Ebigendererwa by'okudda kwa Kristo.
 - 1) Okutuukiriza Ekigambo Kye (Yok 14:3).
 - 2) Okuzuukiza abafu (1 Bas 4:13-18).
 - 3) Okuzikiriza okufa (1 Kol 15:25,26).
 - 4) Okukunganya abalonde (Mat 24:31).
 - 5) Okulamula ensi (Mat 25:32-46).
 - 6) Okugulumiza abakiriza (Bak 3:4).
 - 7) Okusasula abantu ba Katonda (Mat 16:27).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

- d. Ebiro by'okudda kwa Kristo.
 - 1) Tebimanyiddwa (Mat 24:27,36).
 - 2) Ng'enjiri emaze okubuulirwa mu mawanga gonna (Mat 24:14).
 - 3) Oluvanyuma lw'okusituka kw'omulabe wa Kristo (2 Bas 2:2,3).
 - 4) Ku kagombe k'enkomerero (1 Kol 15:51,52).
 - 5) Nga bwekyaali mu nnaku za Nuwa (Mat 24:37-47).
- e. Engeri Kristo gyalidda.
 - 1) Mu bire (Mat 24:30).
 - 2) Mu muliro ogwaaka (2Bases 1:7,8).
 - 3) Ne bamalayika (Mat 25:31).
 - 4) Nga omubbi (1 Bas 5:2,3).
 - 5) Mu kitiibwa Kye (Mat 25:31).
- f. Abakkiriza balina okuba n'endowooza ennungi ku kudda kwa Kristo.
 - 1) Alina okukulindirira (1 Kol 1:7).
 - 2) Alina okukulaba (Tit 2:13).
 - 3) Alina okukweteekerateekera (Mat 24:42-51).
 - 4) Alina okukwagala (2 Tim 4:8).
 - 5) Alina okusigala nga akola okutuusa lwalijja (Luk 19:13-18).
 - 6) Alina okusaba olwokuujja Kwe (Kub 22:20; Luk 18:7,8).

Eky'okubaganyako Ebirowoozo

Lekawo obudde obw'okubuuza ebibuuzo ebirala oba ebyogerwa ebikwaata ku njiri.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

III. Obwakabaka bwa Katonda (OBK).

Eby'okuwandiika —

A. Enyanjula y'Obwakabaka bwa Katonda (OBK) ¹.

EBIRIMUBWAKABAKA	OKUNYONYOLA
Okunyonyola OBK (<i>Mat 19:12;</i> <i>Zab 103:19</i>)	Okufuga kwa Katonda, Obufuzi bwa Katonda , Obwakabaka oba Obuyinza bwa Katonda mu mitima gy'abo abewaayo Gyal. Mu mulembe ogujja, bugenda kuba obufuzi bwe bumu oba okufuga kwa Katonda mu nsi yonna.
Ekyama kyaBaibuli (<i>Bar 16:25,26</i>)	Ekyama kya Baibuli kye kintu ekibadde kikumiddwa nga kyaama okuva mu biro eby'emirembe n'emirembe, naye nga kati kibikkuddwa.
Ekyama kya OBK (<i>Mk 4:11</i> <i>Mat 13</i>)	— Obwakabaka olunaku lumu obulikyusa entegeka yonna erabikako kungulu bwamala dda okuyingira mu mulembe guno okuleeta emikisa gy'Obwakabaka bwa Katonda eri abantu awatali kukyusa ntegeka nkadde yasookawo. — Obwakabaka bwa Katonda bukolera mufte naye Katonda tawaliriza bantu kubuvunnamira. Bayinza okubugaana. Balina okubufuna n'omutima ogwagala era ogukkiriza okugonda.
Obulamu bw'Obwakabaka (<i>Yok 17:3, Yok 3:3,</i> <i>Bar 14:17</i>)	Obulamu obutaggwawo buli mu bwakabaka bwa Katonda, omulembe ogujja, naye era bumaze n'okuyingira mu mulembe guno omubi. Omuntu asobola okubeera mu bulamu buno nga azaalibwa omulundi ogw'okubiri. Obulamu obutaggwawo kwe kumanya Katonda okuyita mu nkolagana Naye awamu n'okumutegeera mu bulamu buno.
O b u t u u k i r i v u b w ' O b w a k a b a k a (<i>Mat 5-7; Bef 2:8,9;</i> <i>Mak 10:15; Luk 22:29</i>)	Obutuukirivu bw'Obwakabaka bwa Katonda buteekabwa mufte bwe tukkiriza Katonda okufuga mu mitima gyaffe. Tewali ayinza kutuuka ku mutendera gwa butuukirivu obwetaagibwa mu bwakabaka bwa Katonda. Tulina kubufuna ng'abaana abato okuyita mu kisa kya Katonda ekitaliiko kukolererwa.
Ebyetaagibwa mu Bwakabaka bwa Katonda (<i>Mak 1:15;</i> <i>Luk 9:23; Mat 6:33; Mat</i> <i>19:16</i>)	Obwakabaka bwa Katonda bulina ekyetaago kimu ekikulu bulijjo. Ekyetaago ky'okusalawo okukkiriza Katonda okufuga obulamu bwo. Kino kyetaagisa "okwenenya" nga kwe kukyuka, okukyukira ddala obulamu bwo bwonna, okunyweza amakkubo g'obwakabaka bwa Katonda.
Obwakabaka bwa Katonda Kituufu Webuli Kati (<i>Mak 1:15; Mat 12:28;</i> <i>Luk 17:20; Bar 12:1,2</i>)	Emirembe gyombi giyisinganya. Amaanyi ag'omulembe ogujja gamaze okuyingira mu mulembe guno, newankubadde nga tukyaali mu mulembe guno omubi. Twakuyusibwa era tetukyafanaganyizibwa na maanyi gali mu mulembe guno.
Obwakabaka bwa Katonda bwa mu Biseera bya mu Maaso (<i>Luk 22:18; Mak 9:1</i>)	Obwakabaka bwa Katonda tebujja kujja mu bujuvu bwabwo okutuusa ku kujja kwa Kristo Omulundi ogw'Okubiri n'okuzuukira kwa bafu. Bajja kukulembera mu mulembe ogugenda okujja, ng'ebibi byonna bimaze okuzikirizibwa.
Obwakabaka bwa Katonda bunajja di mu bujuvu? (<i>Mat 24:14; 28:19, 20</i>)	“Enjiri eno ey'obwakabaka enebuulirwa mu nsi zonna nga omujulirwa eri abantu bonna, oluvanyuma enkomerero eryoke ejje.”

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

B. Kyetaagisa okugamba nti obwakabaka BWA KATONDA (waliwo obwakabaka obulala).

1. Obwakabaka bwa Sitani (Luk 11:18).
2. Sitani ayitibwa Katonda w'ensi eno (2 Kol 4:4).
3. Obwakabaka bwa Katonda si bwa mu nsi eno (Yok 18:36).

C. Okugerageranya wakati w'obwakabaka bwa Katonda n'obwakabaka bwa Sitani

Obwakabaka bwa Katonda	Obwakabaka bwa Sitani
Musana: Isa58:8; Kub 21:23; 1 Tim 6:16	Kizikiza: Bef 6:12; 1 Yok 2:9; Kub16:10; Bak 1:13
Kwagala: Mat 22:37; Bef 6:24; Bar 5:8; Yok 1:27	Kweyawula ku Katonda: Mat 13:19; 1 Yok 3:8; Kub 2:10,13,14
Kununulibwa: Mat 8:11; Kub 5:9; Isa 51:11	Kweyawula ku Katonda (laba waggulu)
Mazima: Yok 14:6 Yok 8:32 Ma. 32:4	Bulimba: 2 Bas 2:9; Yok 8:44; 1 Bassek 22:22
Maanyi ga Katonda: Luk 21:27; Yok 1:12; Bar 1:20; 1 Kol 1:24	Temuli maanyi: Mat 16:18; Bar16:20; Luk 22:31
Bwa lubeerera: Bar 6:23; 2Kol 5:1; 2Peet 1:11	Buggwawo: Yud 6; Kub 20:10; 1 Yok 3:8
Si bwa mu nsi eno: Yok 18: 36; Mat 16:19; Bar 14:17	Buggwawo: (laba wagulu)
Obumu n'emirembe: Yok 10:16; Bar 12:5 1Kol 10:17	Kutabuka: 1Kol 14:33; Isa 41:29; Yak 3:16
Emirembe: Luk 2:14; Mat 5:9; Baf 4:7	Kutabuka: (laba waggulu)
Okusaasira: 2Bak 1:3; Bef 2:4; 1 Pet 1:3	Kufa: Bar 6:23; Bar 5:12; Kub 1:18
Sadaaka Bar 12:1; Beb 10:12; Beb 13:15	Malala: Nge 16:18; 13:10; Yak 4:6
Bwetowaze 1 Peet 5:5; Mat 5:5; Yak 4:6	Malala: (laba waggulu)
Yesu Katonda: Bak 1:16; Isa 6:1-3 Yok 1:3 Yok 15:17	Mizimu: Yok 2:19; 1Tim 4:11; Kub 16:4; Kub 18:2
Obusatu bwa Katonda Obutukuvu: Isa 48:16; Mat 12: 18; Yok 14:16	Mizimu (laba waggulu)
Bamalayika: Mat 13:14; Luk 20:36; 1Kol 6:3	Mizimu: (laba waggulu)
Buwanguzi eri ekibi n'okufa: Bar 6:23; 1 Yok 5:12; Yok 3:16; Yok 5:24	Ekibi: Bar 5:12; 1Kol 15:56; 2 Bas 2:3
Okukkiriza: Bef 2:8,9; Bar 3:28; Bar 14:23	Ekibi: (laba waggulu)

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Obwakabakabwa Katonda	Obwakabaka bwa Sitani
Tebwononeka: 1Kol9:25; 1Kol:15:50; 1Peet 1:4,23	Bwononeka: Bar 8:19-21; 2Peet 1:4; Bag 6:8
Dembe: Beb 11:25; Yos 24:15; Ma 30:19	Buddu: 2Peet 2:19; Luk 4:18; Yok 8:34,35
Sanyu: Nek 8:10; Zab 126:5; 1Peet 1:18 Luk 15:7	Kubonerezebwa: Mat 18:8; Beb 2:2,3; Kub 20:15
Buwanguzi: Bef 6:13; Bar 8:37; 1Kol 15:54	Kuwangulwa: Mat 13:30; 1Yok 3:8; Lub 3:15
Butuukirivu: Zab 11:7; Isa 54:14; Bar 10:4	Bubi: 1Yok 3:12

Eby'okuwandiika —

D. Yesu n'obwakabaka bwa Katonda.

1. Obwakabaka yabusembeza kumpi (Mak 1:15).
2. Yayogera ku kuyingira mu bwakabaka (Mat 5:20; 7:21; 18:3).
3. Yagamba okusaba obwakabaka bujje (Mat 6:10).
4. Yagamba okubuulira obwakabaka (Mat 9:35; 10:7).
5. Yalaga obwakabaka mu maanyi (Mat 12:15,22,28).
6. Yanyonyola obwakabaka mu ngero (Mat 13).
7. Yasuubiza emikisa mu maaso mu bwakabaka (Mat 25:31,34).
8. Yayogera ku bwakabaka okumala ennaku 40 oluvanyuma lw'okuzuukira (Bik 1:3,6).

E. Obwakabaka bwa Katonda kyeki?

1. Si ye kkanisa. Baibuli tegamba nti obwakabaka bwa Katonda n'ekkanisa byenkana.
2. Tebulina kitundu ku nsi webuli.
3. Si bantu ba mu kitundu ekyo.
4. Buyinza na kufuga kwa kabaka. Mu nsonga eno, kabaka ye Yesu! (laba Zab 103:19 ne Luk 19:12,15,27).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

5. Obwakabaka bwa Katonda bwe bufuzi bwa Katonda. Omuntu tasobola kutonda bwakabaka bwa Katonda. Omuntu alina okusembeza obwakabaka bwa Katonda. Bwatabusembeza olwo aba talina kifo mu bbwo (Mak 10:15).
 - a. Katonda awa obwakabaka (Luk 12:32).
 - b. Yesu "agaba" obwakabaka (Luk 22:29).
 - c. Katonda alaga obwakabaka obw'omu ggulu gwe bunajjira (Mat 5:3; Mak 10:14).
 - d. Katonda Ayita abantu bajje (Luk 14:15-24).
 - e. Katonda akubiriza abamu okuyingira (Luk 14:15-24).
 - f. Katonda abamu tabakkiriza kuyingira (Luk 14:15-24).
6. Obwakabaka bwa Katonda mawulire malungi.
 - a. Mawulire malungi eri abonoonyi (Luk 9:51-56).
 - b. Mawulire malungi--- galeeta okusonyiyibwa, emirembe n'essanyu (lowooza ku nkula ennungi enyonyola obwakabaka bwa Katonda mu Mat 13).
 - c. Si mpeera. Kirabo.
 - d. Amaanyi g'obwakabaka galeeta ssanyu, ddembe na kujaguza (Isa 35:6; Mak 2:1-12; Luk 10:17).
 - e. **Enkozes:** Obubaka bw'ekkanisa bulina okukwaatagana n'ekirowoozo kya mawulire amalungi.
7. Obwakabaka bwa Katonda kwe kwolekana n'ensi.
 - a. Si bwa muni eno (Yok 18:36; Luk 23:42; Bik 1:6).
 - b. Tebulabikira ku bikolwa bya ntalo. Si lwa mawanga oba ndowooza ya bufuzi. Abayigirizwa babulowooza mu ngeri bweti era ne batabulwa (Luk 19:11).
 - c. Ekiruubirirwa kwe kugaba mu kifo ky'omululu (Mat 5:40-42; Luk 12:32,33).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika —

- d. Bwa mugaso nyo okusinga sente neby'obugagga (Mat 6:19-34).
- e. Bwa mugaso nyo okusinga obuyinza n'emikisa (Mat 5:39-41; Mak 10: 42-44).
- f. Bwa mugaso nyo okusinga amaka n'emikwano (Luk 14:26; Mat 10:34-39).
- g. Bwa mugaso nyo okusinga omuntu byayagala ne byayaayaanira ebikusike (Mat 5:21-48).
- h. Kyetaagisa okwewerayo ddala (Luk 9:62).

F. Obwakabaka bwa Katonda bujja ddi?

- 1. Buli wano kati (Mak 1:15; Mat 12:28; Luk 17:20, 21).
- 2. Tebunabawo wano (Luk 22:18; Mak 9:1).

G. Obwakabaka bwa Katonda kyeki?

- 1. Okuyigiriza kwa Yesu okusinga kwaali kukwaata ku bwakabaka bwa Katonda. N'olwekyo, tuyinza okuzuula enono nyingi nyo ez'obwakabaka bwa Katonda mu njiri ennya. Ekiddirira y'enkola etuukiridde, okuyiga okutegeka kw'enono z'obwakabaka nga bwezisangibwa mu njiri ennya.
- 2. Obwakabaka bwa Katonda kyeki?
 - a. Obwakabaka bwa Katonda kyaama. Okulaba n'okuwulira (okutegeera) ebyaama, kirina okukuweebwa (Mat 13:11).
 - b. Ekigambo obwakabaka bwa Katonda kwe kubuulira "enjiri" (Luk 9:2,6).
 - c. Katonda Yaleeta okukula mu bwakabaka bwa Katonda. Abagoberezi ba Katonda bibya ebiwulize. Babuulira ekigambo. Balinga abalimi abalina okwesiga Katonda okubaddamu. Omulimi tayinza kufuga oba kutegeera kukula kwa birime, naye agenda mu maaso kusimba nsigo. Bwekityo bwekiri mu Bwakabaka Bwa Katonda (Mak 4:3-8;26-29).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

- d. Obwakabaka bwa Katonda si kifo omw'okufugira (Luk 19:12-14).
- e. Omubbi yasaba Yesu okumujukira nga atuuse mu bwakabaka bwe obwakabaka bwa Katonda lwe lusuku lwa Katonda (Luk 23:42,43).

3. Obwakabaka bwa Katonda bwakula butya?

- a. Ekisooka, ka tukiddemu nti bwa kyaama (Mat 13:11).
- b. Obwakabaka bwa Katonda si bwa nsi eno.
 - 1) Si bwa ngeri eno oba ntegeka eno. Si bwakabaka bwa mubiri naye bwakabaka bwa Katonda (Yok 18:36).
 - 2) Eky'okulabirako, eyalangirira okujja kw'obwakabaka bwa Katonda yayambalanga maliba ga ngamira era yalyanga nzige (Mat 3:4 ne Mat 11:8).
 - 3) Buwakanya obw'ensi eno.
 - a) Obwakabaka bwa Katonda buwaguzibwa na maanyi (kubanga si bwa ku nsi kuno--- bulina abuwakanya). Abantu aba maanyi balina kubutwaala lwa maanyi (kubanga bantu abalina ababawakanya—Sitani, ensi n'omubiri gwabwe gwenyini). Obwakabaka bwa Katonda tebujja mu nsi muno nga bweyolese. N'olwekyo, waliwo okukontana (Mat 11:12 era laba 1Kol 9:27).
 - b) Kizibu nyo abagagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda. Okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda olina okuleka ensi emabega. Gyokoma okuba n'eby'ensi, gyokoma okukalubirirwa okugireka (Mat 19:24; Mak 10:23).
 - c) Okwagala kwa Katonda okutuwa obwakabaka bwa Katonda, kwogerwako n'ekiragiwo eky'okugenda okutunda ebintu byaffe (Luk 12:32,33).
- c. Obwakabaka bwa Katonda bwekulungira ku Katonda. Tebwekulungira ku muntu.
 - 1) Omuntu alina okugonda. Alina okubuulira.
 - 2) Song'ate, ekirungo ekikulu lye ttaka. Katonda ategeka ettaka era nameza ensigo (Mak 4:30-32—era lowooza Mak 4:20).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika —

- d. Obwakabaka bwa Katonda bweyongera era bukula.
 - 1) “Obwakabaka bwo bujje” kiyinza okuvunulwa “obwakabaka bwo bujja era bujja kweyongera okujja” (Mat 6:10).
 - 2) Obwakabaka bwa Katonda bweyongera (Mat 11:12).
 - 3) Obwakabaka bwa Katonda Katonda bulabika nga butono mu ntandikwa yabwo. Songate, bukula ne buba bunene nyo (Mat 13:31,32).
 - 4) Obwakabaka bwa Katonda bukisiddwa. Naye ate era nga ekizimbulukusa mu butta bwe buzimbulukusa obutta bwonna, n'abwo **bukula** (Mat 13:33).
- e. Obwakabaka bwa Katonda bulilabika mangu ago. Bulilabika nga kutemya kikowe (Luk 17:22-24).
- f. Obwakabaka bwa Katonda bugenda kujja n'amaanyi (Mak 9:1).
- g. Obwakabaka bwa Katonda buli bumu.
 - 1) Obwakabaka buyimirira okusinziira ku bumu (Mat 12:25,26).
 - 2) Obwakabaka bwe bwawukanamu bwo bwokka, tebuyinza kuyimirira (Mak 3:24).
- 4. Engeri y'okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda. Ani ayinza okubufuna?
 - a. Enono ez'omusingi.
 - 1) Tetugenda eri obwakabaka bwa Katonda. Obwakabaka bwa Katonda bujja gyetuli. Bwewaayo gyetuli (Mat 6:10).
 - 2) Okubeerawo kw'okufuga kwa Katonda oba obwakabaka bwa Katonda bwe bumu eri abantu bonna. Tebufaayo wa woli oba wa gy'otandikidde (Mat 20:1-16).
 - 3) Obwakabaka bwa Katonda busikirwa abo be bwateekerwateekerwa okuva ku kutondebwa kw'ensi (Mat 25:34).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

b. Engeri y'okuyingira.

- 1) Ekisooka, okusobola okulaba obwakabaka bwa Katonda olina okuzaalibwa omulundi ogwokubiri n'omwoyo (Yok 3:3,6).
- 2) Tekimala okuwulira obuwlizi ebigambo by'obwakabaka bwa Katonda. Birina okutegeerebwa (Mat 13:19).
- 3) Okusobola okuyingira wetaga okuba n'ebisumuluzo. Ebisumuluzo eby'okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda kwe kwatula n'okwenenya. Tegeera nti eky'okuyiga mu Mat 16:19 kwe kwatula Petero kwe yayatula Kristo. Era genderera nti eky'okuyiga eky'okusiba n'okusumulula mu Mat 18:18 okwo kwatula na kwenenya. Okuyingira obwakabaka bwa Katonda tulina okukozesa ebisumuluzo by'okwatula n'okwenenya.
 - a) Eky'okulabirako, abawooza n'abenzi baliyingira mu bwakabaka bwa Katonda okusooka abafalisaayo kubanga bakkiriza ekibi kyabwe ne benenya naye abafalisaayo ne bagana (Mat 21:28-32).
 - b) Bakozesa ebisumuluzo (okwatula n'okwenenya) naye abafalisaayo bagezako okuyingira (na bikolwa birungi).

c. Abo abatayingira.

- 1) Si buli ayogera ku Katonda nti aliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 7:21).
- 2) Kizibu abagagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 19:24).
- 3) Abo abatakiriza kibi kyabwe era ne batakyenenya, tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 21:28-32).
- 4) Abo abateetegese era abatali betegefu olw'okujja kwabwo tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 25:1-13).
- 5) Abo abatakozesa mikisa Katonda gyeyabawa okuwa abalala omukisa n'okuvaamu emikisa tebaliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 25:14-30).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika —

6) Obwakabaka bwa Daudi bulina okunyonyolwa n'okutegeerwa nga obwakabaka bwa Katonda. Tebulina kutegeerwa nga eby'obufuzi oba obwakabaka bw'eggwanga. Abayudaaya bangi baasubwa obwakabaka bwa Katonda kubanga bali banoonya bwakabaka bwabwe (lowooza Mak 11:10 mu musana gw'okutegeera nti abantu bano benyini bagana Yesu, oluvanyuma nga wayiseewo wiiki emu era lowooza Luk 19:11).

7) Abakulembeze bananfuusi baziya abagoberezi baabwe okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda era nabo benyini tebayingira (Mat 23:13).

d. Ebikolwa by'abo abayingira mu bwakabaka bwa Katonda.

1) Abo abaavu mu mwoyo (abetowaze, abatalina kintu kyabwe bafuna obwakabaka bwa Katonda (Mat 5:3).

2) Abo abagonda baliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 7:21).

3) Abantu aba maanyi be bayingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 11:12; Luk 16:16). Amaanyi galina okukozesebwa eri ebintu ebiwakanya obwakabaka bwa Katonda (Sitani, ensi n'omubiri gwaffe). Eky'okulabirako, genderera ekifananyi ekya maanyi kyetulina ku Yesu mu nnaku Ze ng'ali mu mubiri (Beb 5:7). Yesu omubiri Gwe tagukwaasa ddembe mu ngeri ya bulijjo kino kiraga okufaayo.

4) Tulina okufuuka nga abaana abato okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 18:3). Tulina okuba n'obutukuvu, obwangu n'okubeera n'okwesiga nga okw'omwana omuto (laba Mat 19:14 ne Luk 18:17).

5) Abo abetegese era abetegifu baliyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 25:1-13).

6) Abo abayingira mu bwakabaka bwa Katonda bakozesa emikisa Katonda gyabawadde okubala ebibala (Mat 25:14-30).

7) Abo abali ne Yesu ("abamuliko") baweebwa okutegeera ekyaama ky'obwakabaka bwa Katonda (Yiga Mak 3:32,34; 4:10,11). Eky'okulabirako Paulo yalina enkolagana ey'omukwano ne kristo. Bwatyo yafuna okutegeera (Bef 3:4).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

8) Abo abali mu bwakabaka bwa Katonda bakozi ba Katonda. Bo era nga abalimi bantu ba bikolwa. Bakola omulimu gwabwe newankubadde nga tebayinza kubibaza oba kubimeza. Abo bantu abalina okwesiga Katonda (Mak 4:26-29).

e. Emitindo gy'okuyingira.

1) Obutuukirivu bulina okusinga ediini omuntu okusobola okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 5:20). Ediini amaaso gaayo gatunulira bufuzi bwa bantu. Obutuukirivu amaaso gaabwo gatunulira bufuzi bwa Katonda (Bwakabaka Bwa Katonda).

2) Obwakabaka bwa Katonda bwetaagisa kwewongera ddala kwewaayo na bwesigwa (Luk 9:62).

5. Okuddamu okutuufu eri obwakabaka bwa Katonda.

a. Eky'okuddamu okutuufu eri obwakabaka bwa Katonda kiri kwenenya (Mat 3:2).

b. Eky'okuddamu eri obwakabaka bwa Katonda, kwe kuleka ebintu by'ensi n'obiteera ddala.

1) N'olwekyo kizibu omugagga okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda (Mak 10:23).

2) Okubeera mu bwakabaka bwa Katonda kikakasa nti ebyetaago byaffe bijja kukolebwako (Luk 12:31). Song'ate, kyetaagibwa okuba nga tuleka ebintu by'ensi eno ebitagasa (Luk 12:32,33).

3) Kino kiyinza okubaamu n'okuleka ab'abekika kyo (Luk 18:29,30).

Omuwandiisi Kyakyogerako:

Omusiraamu bw'akkiriza Kristo, emirundi mingi bamugoba mu maka. Olwo aba alina okusalawo. Analeka amaka oba analeka Kristo? Sikkiriza nti ekyawandiikibwa kino kikwaata ku kuleka maka go okusobola okuweereza (eky'okulabirako, okugenda mu kitundu ekirala eky'ensi okumalayo emyaka etaano nga toli na mukyala na baana bo). Kino tekyandikkiriziganyiza na byawandiikibwa birala nga 1Tim 5:8.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

- c. Ekikolebwa mu bwakabaka bwa Katonda kwe kubeera omuwanyika omulungi ow'ebyo Katonda byakuwadde (Mat 25:14-30).
 - d. Ekikolebwa mu bwakabaka bwa Katonda kwe kusiga ensigo (okujulira n'okubuulira obwakabaka bwa Katonda) n'okussaako ekiwabyo mu biseera ebituufu --- okubuulira enjiri/obuyigirizwa (Mak 4:26-29).
 - e. Eky'okuddamu eri obwakabaka bwa Katonda kwe kubunoonya, okubulindirira, n'okubwetegekera (Mat 25:1-13).
6. Omugaso gw'obwakabaka bwa Katonda.
- a. Okubeera mu bwakabaka bwa Katonda kikuteeka mu kifo eky'omugaso mu byafaayo. N'omuto mu bwakabaka bwa Katonda mukulu okusinga asinga mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 11:11). Kino mu ngeri y'omugaso gw'ekifo okusinziira ku byafaayo by'entegeka ya Katonda ey'obununuza --- ekiri nti, kya mugaso mu ngeri y'okubikkulirwa nga bwekuddiringana.
 - b. Obwakabaka bwa Katonda bwa muwendo. Businga ebintu byonna bye tulina (Mat 13:44,45).
 - 1) Obwakabaka bwa Katonda bwe bwokka bwe tulina okuyaayaanira (Mat 6:33). Mu ngeri eno tulina kuba ba ndowooza nyangu. Bwe kityo, tulina kuba ba meeme emu.
 - 2) Omugaso gw'obwakabaka bwa Katonda gulabikira mu kububuulira okusooka.
 - a) Yesu yamala obudde bwe obusinga nga agenda okuva mu kibuga okutuuka ku kirala ng'alangirira, ng'abuulira obwakabaka bwa Katonda (Luk 8:1).
 - b) Enkomerero tegenda kujja okutuusa nga enjiri y'obwakabaka bwa Katonda ebuuliddwa eri amawanga gona (Mat 24:14).
7. Omukulu mu Bwakabaka Bwa Katonda.
- a. Okusooka, tulina okutegeera nti Katonda assukkulumye mu kitundu kino. Buli kifo mu bwakabaka bwa Katonda kyategekebwa Katonda. Kikwaatagana n'ebikolwa byaffe wano ku nsi (Mat 20:21-23).

Eby'okuwandiika —

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

- b. Mu bwakabaka bwa Katonda ebintu biteekebwa wansi okusenziira ku nsi bwetegeera obukulu. Omukulu si yoyo gwe baweereza, wabula oyo omuddu (Mat 20:25-27).
 - c. Omukulu mu bwakabaka bwa Katonda yoyo eyetowaza nga omwana omuto (Mat 18:4). Taba munanfuusi eri Kitaawe. Yesiga Kitaawe. Yesigama ku Kitaawe olw'ebintu byonna byayagala. Alina okwetaaga kungi n'okuyaayaana okw'okwagala Kitaawe. Ayagala okumala ebiseera ngali Naye.
 - d. Okuyigiriza okw'oku lusozi kwe kunyonyola engeri Yesu gyeyatuukiriza (yajjuza, yanyonyola, yamaliziriza) amateeka (Mat 5:17). N'olwekyo, okukwaata n'okuyigiriza okuyigiriza kw'oku lusozi kwe kubeera omukulu mu bwakabaka bwa Katonda (obufuzi bwa Katonda) kubanga okuyigiriza kw'oku lusozi okwo kwe skufuga kwa Katonda (Mat 5:18,19).
8. Obwakabaka bwa Katonda bukwaatagana ne sadaaka n'okuyigganyizibwa.
- a. Sadaaka (laba Luk 18:29,30 ne Luk 12:32,33).
 - b. Okuyigganyizibwa.
 - 1) Okukakasa obufuzi bwa Katonda (obwakabaka bwa Katonda) mu bulamu bwo (okufuga kwa Katonda bulijjo kunyiiza ensi)kwe kuyigganyizibwa (Mat 5:10).
 - 2) Lowooza Yok 15:20 ne 2Tim 3:12).
9. Obukakafu bw'okubeerawo kw'obwakabaka bwa Katonda kati (obwakabaka obumaze okubaawo).
- a. Maanyi.
 - 1) Yesu yalagula nti obwakabaka bwa Katonda bulijja na maanyi obunnabbi buno bwatuukirira ku lunaku lwa Pentekoote (Mak 9:1).
 - 2) Okubeerawo kw'obwakabaka bwa Katonda nga kukwaatagana buterevu n'okukola kwe byamagero na maanyi ga Katonda (Mat 10:7,8—obuweereza eri Abayudaaya).
 - 3) Bwekiri mu mbeera ez'enjawulo (Luk 10:9—Obuweereza eri aba Mawanga).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

b. Okuwangula.

- 1) Okubeerawo kw'obwakabaka bwa Katonda kukakasibwa obufuzi bwa Katonda eri Sitani (Luk 11:20; Mat 12:26-29).
- 2) Mu kiseera kye kimu, okubeerawo kw'obwakabaka bwa Katonda kikakasibwa n'amazima nti obwakabaka bwa KATONDA bukulira wamu n'obwakabaka bwa Sitani. Mu nkomerero buliyawulibwamu, naye kati tusobola okumanya enjawulo olw'ebibala by'enjawulo e bilabisibwa (Mat 13:24-30 ne Mat 13:48).

10. Okunyonyola kw'Obwakabaka Bwa Katonda obw'omu maaso (obwakabaka obutanaba).

a. Tebunaba kujja mu bujjuvu bwabwo.

- 1) Olunaku olw'omusango (Luk 10:14) bukwaatagana "n'olunaku luli" (oluny. 12). "olunaku luli" lukwaatagana n'olunyiriri 11 era nga lulaga nti obwakabaka bwa Katonda busembedde, naye nga tebunajja mu bujjuvu bwabwo. Bugenda kujja mu bujjuvu bwabwo ku lunaku olw'omusango.
- 2) Obwakabaka bwa Katonda tebulabikirawo mangu ago (bwonna). Yesu alina okusooka okugenda. Oluvanyuma alyoke akomewo mu kufuga Kwe okujjuvu (Luk 19:11-27).
- 3) Jukira nti waliwo amajja ga mirundi 2 ag'Obwakabaka Bwa Katonda kubanga era waliwo okujja kwa Kabaka kwa mirundi 2.

b. Obwakabaka bwa Katonda bugenda kwawulibwa ku bwakabaka bwa Sitani. Kino kigenda kubaawo mu maaso (Mat 13:24-30).

c. Waliwo embaga ejja mu maaso nga ekwaatagana wamu n'obwakabaka bwa Katonda.

- 1) Wagenda kubaawo ekifo eky'okuliiramu mu ggulu. Abantu balijja okuva buli wantu (Mat 8:11). Baliva mu buli ludda. Baliliira ku meeza wamu ne Ibulayimu, Isaaka, Yakobo, ne Bannabbi (Luk 13:28,29).
- 2) Yesu talinywa ku muzabbibu nate okutuusa lwaligunywa mu bwakabaka bwa Katonda (Mat 26:29; Mak 14:25).

Eby'okuwandiika —

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

- 3) Yesu talirya Kuyitako nate okutuusa lwe kulituukirizibwa mu bwakabaka bwa Katonda (Luk 22:16).
 - 4) Kitaffe yawa Yesu obwakabaka bwa Katonda. Yesu yajuliza ebiri mu maaso bwe yagamba nti abatume balirya ku meeza wamu Naye mu bwakabaka Bwe. Balituula ku ntebe ne balamula ebika 12 ebya Isirayiri (Luk 22:29,30).
 - d. Ebifo mu bwakabaka bwa Katonda byogerwaka mu ngeri y'ebikolwebwa mu maaso (Mat 20:21-23). Tegeera nti ekifo kyo mu "bwakabaka obutanaba", kikwatagana butereevu n'ebikolwa byo mu "bwakabaka obuliwo".
 - e. Okuyingira mu bwakabaka bwa Katonda, kuteekeddwa mu biri mu maaso (Mak 9:43-45).
11. Ebyafaayo by'obwakabaka bwa Katonda ku kikwaatagana ku Bayudaaya.
- a. Obwakabaka bwa Katonda bwalabika okuyita mu bigambo bya mateeka ne bannabbi okutuusa ku biro bya Yokaana omubatiza. Okuva olwo obwakabaka bwa Katonda bubuulirwa (Luk 16:16).
 - b. Yusufu owe Alimasaya, yali alindirira obwakabwaka bwa Katonda (Luk 23:51).
 - c. Nga Yesu tannafa, abantu baali balowooza nti obwakabaka bwa Katonda bugenda kulabika mangu ago (Luk 19:11).
 - d. Balowooza kino kubanga baali banoonya omufuzi nga wa kufuga ggwanga. Obwakabaka bwa Daudi balabibwa nga obwakabaka bwa Bayudaaya (Mak 11:10). Tebasobola kukkiriza bwakabaka bwa Katonda obwali bwateekerwateekerwa okununula abantu bonna.
 - e. N'olwekyo, Abayudaaya bagaana obwakabaka bwa Katonda ne bulyoka buweebwa eri aba mawanga (Mat 22:2-14).
- 1) Bwagibwa ku Bayudaaya ne buweebwa eri aba Mawanga (Mat 21:43).
 - 2) Mu byonna, Abayudaaya tebaliyingira bwakabaka bwa Katonda olw'obutakkiriza (Mat 8:12).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Tujja kumaliriza essomo nga twogera ku by'okuyiga bingi ebikontana n'Obwakabaka:

Eby'okuwandiika —

Omutwe gw'okwogerako 1

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda kuwakanyiza ddala enjigiriza enkyaamu essa essira ku kuba nti oline kufuna bufunyi buli kintu ky'oyagala okuva eri Katonda n'okufuna obugagga obungi n'ebintu. Alangirira obwakabaka bwa Katonda tayambala ngoye nnungi ziwewera(Mat 11:8). Ayambala maliba ga ngamira era alya nzige (Mat 3:4).

Obwakabaka bwa Katonda tebulabika lwa kuba na sente oba ebintu. Mazima bulabikira nyo mu kutunda ebintu n'okugabira abaavu (Luk 12:31-33).

Obwakabaka bwa Katonda bulabikira ku sadaaka. Tebukwaata ku kuba mu ssanyu (laba Luk 18:29,30; Luk 6:20-26; 2Tim 2:3,4). Emirundi mingi abasomesa bawolereza ebifo byabwe nga bagamba nti tuli "**baana ba Kabaka**". N'olwekyo, tulina kubeera nga **Kabaka**. Eky'omukisa omubi, berabira nti **Kabaka** gwe bayogerako, yayogera ku sadaaka, si masanyu bwe yayogera ku abo abagenda okumugoberera (Mat 8:19,20).

Omutwe gw'okwogerako 2

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda, kuwakanya "enjigiriza y'obuwanguzi" enkyaamu.

Abayigiriza ebya Katonda abamu bagezako okuyigiriza Abakristaayo nti tebalina kuba na bizibu. Tebalina kuba na byetaago. Abakristaayo bulijjo balina kuba mu buwanguzi: Buli kaseera kalina kubeerwamu mu kuzuukira. Tewaliwo bulamu bwa musalaba. Songate Yesu agamba nti obukakafu bw'obwakabaka bwa Katonda mu bulamu buno kwe kuyiganyizibwa (Mat 5:10). Kino kitegeeza nti tubeera mu bulamu bwa kuwanguzi? Nedda! Kitegeeza butegeza nti mu kkubo ly'obuwanguzi waliwo omusalaba bulijjo.

Omutwe gw'okwogerako 3

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda, kuwakanya enjigiriza eziraga nti obulamu bw'Ekikristaayo bwangu. Jukira ekifananyi kyetwakoze nga tukiraga okuva mu Mat 11:12. Obulamu bw'obukristaayo bulamu bwa kuwanguzi. Luba lutalo-olutalo oluwakanya ekibi (lowooza nate Beb 5:7,8 ne Beb 12:4).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

Omutwe gw'okwogerako 4

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda kuwakanya okwegatta kw'Abakristaayo okukyaamu mu nsi yonna. Tetulina kugwa mu mutego gwa nzikiriza ekwaata ku byetaago bya bantu byokka. Abakkiriza mu byetaago bya bantu byokka baagala kwogera ku luganda lwa muntu. Kino kiwulikika bulungi. Kuwulikika nga eky'Obukristaayo. Song'ate, si kya Baibuli. Yesu mu bifo bingi ayogera ku butabaawo bumu/kweyawula obwa kabaka bwe kuleeta (eky'okulabirako, Mat 10:34-36).

Omutwe gw'okwogerako 5

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda kuwakanya. Tetugenda eri bwakabaka bwa Katonda. Obwakabaka bwa Katonda bwe bujja gyetuli (Mat 6:10). Tetulonda Katonda. Katonda atulonda (Yok 15:16). Tetuzaalibwa lwa kwagala kwa muntu, wabula kwa Katonda (Yok 1:13).

Omutwe gw'okwogerako 6

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda kuwakanya enjigiriza enkyaamu ezimbiddwa ku diini.

Enjigiriza y'ediini esinga ezimbiddwa ku butategeera Mat 16:18. Kikulu nyo okutegeera nti ekanisa tezimbiddwa ku Peetero Naye ezimbiddwa ku kwatula Peetero kweyayatulamuka Kristo. Ebisumuluzo by'obwakabaka kwatula na kwenenya.

Omutwe gw'okwogerako 7

Okuyigiriza kwa Yesu ku bwakabaka bwa Katonda kuwakanya enjigiriza egamba nti okuyigiriza kw'oku lusozi (Mat 5-7) tekukwaatagana na nakku zino.

Okukwaata n'okuyigiriza Okuyigiriza kw'oku Lusozi (kati) kwe kubeera omukulu mu Bwakabaka Bwa Katonda (Mat 5:19).

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Omutwe gw'okwogerako 8

Okuyigiriza kwa Yesu ku OBK kukontana n'ekifo eky'okubeeramu abantu nga basanyuka okumala emyaka lukumi ekitegeeza nti omulembe gw'ekkanisa gugenda kuleeta OBK. Kyeraga bulungi nti OBK bulyeyongera. Song'ate, era kyeraga nti obwakabaka bwa Sitani bulyeyongera (Mat 24:12). Tegeera nti byonna binnyonnyoddwa nga ekizimbulukusa (Mat 13:33 ne Mat 16:6). Ekifananyi Baibuli kyetuwa si ky'ekyo eky'ensi okuba nga yeyogera kuba nnungi. Wabula kiri nti ensi efuuka mbi era yeyongera kuba mbi (ekyokulabirako (Mat 24:12) era nga OBK bwe bukula mu kiseera kye kimu. Katukiddemu nti omuntu si y'aleeta okukula kwa OBK (Mak 4:26-29). Ekirungo kyakyo ekikulu, tekisangibwa mu bikolwa bya muntu naye mu bukulu bwa Katonda (Mak 4:30-32).

OBK si bwa mu nsi eno. Si bwa mubiri. Bwa mwoyo (Yok 18:36). Olw'okuba nti OBK si bwa munsi muno era tebugenda kuywezebwa mu nsi eno. Bunywezebwa mu kitundu kyabwo -- ekitundu ky'omwoyo (genderera nti Yesu agamba OBK tebugenda kujja nga bweyolese n'obubonero obulabika. Agamba nti OBK buli mufte -- ekitegeeza nti, bwa mwoyo Luk 17:20,21). Olw'okuba nti OBK si bwa mu nsi muno, tebulijja nga bweyolese mu ngeri ya nsalosalo za nsi, bya bufuzi, oba mu ngeri y'ebyenfuna. Tetuyinza kutuuka mu kimu ku bifo bino ne tugamba nti "OBK bubuno" (Luk 17:20,21).

Eby'okuwandiika —

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika

OBK si kintu ekirabika (laba bubuno) wakati mu bitundu eby'ensi eno kubanga bwakabaka bwa munda (Luk 17:21 Bwakabaka bwa mwoyo so si bwakabaka bukwaatikako. Nolwekyo, OBK si kulya na kunywa naye butuukirivu, na mirembe na sanyu mu Mwoyo Omutukuvu (Bar 14:17). Emirembe gino n'obutuukirivu tebikwaatagana na mirembe girabika oba ekibiina. Kitegeeza nti, gyokoma okusemberera OBK, gyokoma okuyigganyizibwa. Jukira Yesu teyajja kuleeta mirembe naye ekitala (Mat 10:34). Agaba emirembe gy'omunda mu Bwakabaka Bwe kubanga obwakabaka Bwe bwa mwoyo. Nay'ate, takakasa mirembe gya kungulu kubanga obwakabaka bwe si bya mubiri. N'olwekyo, ekitala eky'omubiri kijjira abo abali mu bwakabaka obw'omwoyo (Beb 11:37). Mu kiseera kye kimu ekitala eky'omwoyo kikozezebwa abo abali mu bwakabaka obw'omwoyo (Bef 6:17). Wewaawo, OBK obw'omwoyo bujja kubaako ekirungi kye bukola mu bwakabaka bwa Sitani obw'omubiri. Naye, kubanga waliwo obusobozi obw'okubeera n'embeera ya bantu ennungi tekitegeeza nti abantu abo bwe OBK. Kino kyandifudde OBK okuba nga bwekana n'obw'ensi. Song'ate

OBK n'obwensi bulijjo bukonkona ne bunaabwo. Bulijjo buba buwakanya bunaabwo. Eky'enkomerero, tutegeere nti OBK si kintu ekyabaawo olw'omuntu. Si kintu omuntu kyayinza okutonda n'okugamba "laba bubuli wali" walibaawo abantu mu nnaku ez'oluvanyuma abalitwaalibwa olw'okuyaayaana okunene okulaba OBK bweyoleka mu ngeri y'omubiri. Bagenda kugamba nti omuntu ayinza okubukola. Wabula, Baibuli ekitangaaza bulungi. Egamba obutabagoberera. Eno si ye ngeri OBK gyebunanywezebwamu. Bugenda kunywezebwa Katonda mu kiseera kya kutemya kikowe (Luk 17:22-24).

Jukira: Engeri emyaka olukumi egijja kunkomerero gyali kukula kwa maanyi eri Abayudaaya. Balowooza nti OBK bugenda kunywezebwa mu ngeri ya mubiri. Baali banoonya, obufuzi, eby'enfuna n'obwakabaka bwa mawanga (Luk 19:11). Nga mu kkanisa mulimu endowooza ye myaka 1000 egijja Abakristaayo baba bakyaali mu ngeri yemu ey'okubula.

ENJIRI N'OBWAKABAKA

The Gospel and The Kingdom: Endnote

¹George Eldon Ladd, The Gospel and the Kingdom, Wm. B Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan. Reprinted, November 1988.

Eby'okuwandiika —

ENJIRI N'OBWAKABAKA

Eby'okuwandiika